Niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy z Funduszem - kary umowne

Kategoria: Polityka Zdrowotna
Opublikowano: niedziela, 29, grudzień 2019 12:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 1420

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rozdziale 4 reguluje kwestię kar umownych.

Zgodnie z §29 ust. 1 powołanego rozporządzenia umowa pomiędzy Funduszem a świadczeniodawcą może zawierać zastrzeżenie o możliwości nałożenia przez dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu lub Prezesa Funduszu kary umownej w razie stwierdzenia niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, z przyczyn leżących po stronie świadczeniodawcy.

Natomiast w myśl art. 155 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Oznacza to, że do umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie kar umownych zastosowanie znajdzie art. 471 Kodeksu cywilnego (dalej k.c.) zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Na gruncie tego przepisu należy więc oceniać odpowiedzialność kontraktową, tj. odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej pomiędzy Funduszem a świadczeniodawcą.

Istotą stosunku zobowiązaniowego jest to, że wierzyciel ma prawo oczekiwać, iż dłużnik spełni świadczenie zgodnie z warunkami wskazanymi w umowie. Roszczenie odszkodowawcze powstaje dopiero wtedy, gdy zobowiązanie nie zostało wykonane albo zostało wykonane nienależycie. Odszkodowanie za niewykonanie umowy dochodzone na podstawie art. 471 k.c. jest świadczeniem mającym powetować szkodę spowodowaną niewłaściwym działaniem lub zaniechaniem dłużnika. Odpowiedzialność kontraktowa dłużnika powstaje wówczas, gdy spełnione zostaną następujące przesłanki: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania, szkoda wierzyciela w postaci uszczerbku majątkowego, związek przyczynowy między niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Niewykonaniem zobowiązania jest brak spełnienia świadczenia przy jednoczesnym istnieniu okoliczności wyłączających jego spełnienie w przyszłości. Natomiast nienależytym wykonaniem zobowiązania będzie sytuacja, gdy świadczenie zostanie wprawdzie spełnione, lecz nie będzie ono prawidłowe, gdyż odbiegać będzie w jakimś stopniu, większym lub mniejszym, od świadczenia wymaganego (Rzetecka-Gil Agnieszka, Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania - część ogólna, 2011, LEX).

Dla zaistnienia obowiązku zapłaty kary umownej niezbędne jest istnienie skutecznego postanowienia umownego, z którego wynika obowiązek świadczenia kary umownej, a także niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania lub pojedynczego obowiązku, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (wyrok SN z 9.02.2005 r., II CK 420/04, LEX).

Zgodnie z brzmieniem art. 484 § 1 k.c. w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przewyższającego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony postanowiły inaczej. Jak zaś stanowi przepis § 29 ust. 7 powołanego rozporządzenia, Narodowy Fundusz Zdrowia jest uprawniony do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej.

Phoca PDF

Kategoria: Polityka Zdrowotna
Opublikowano: niedziela, 29, grudzień 2019 12:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 1420

Artykuł 484 § 2 k.c. przewiduje możliwość miarkowanie tj. zmniejszenia wysokości kary umownej. Możliwe będzie to w razie, gdy zobowiązanie, z którym powiązana jest kara, zostanie w znacznej części wykonane lub gdy kara umowna będzie rażąco wygórowana. Miarkowanie kary umownej ma przeciwdziałać dużym dysproporcjom między wysokością zastrzeżonej kary a interesem wierzyciela.

Wysokość kar umownych w razie niewykonania lub wykonania umowy niezgodnie z jej postanowieniami, z przyczyn leżących po stronie świadczeniodawcy określa §30 rozporządzenia.

Oddział wojewódzki Funduszu prowadzi rejestr kar umownych nakładanych na świadczeniodawców (§31a rozporządzenia). Jest to przepis dodany rozporządzeniem zmieniającym z 11 lipca 2019 r. Jak czytamy w uzasadnieniu projektu za stworzeniem takich rejestrów przemawiał fakt, że to w oddziałach wojewódzkich NFZ powinny być prowadzone rejestry nałożonych kar umownych, w celu monitorowania ich wysokości, aby nie naruszyć przepisów wynikających z § 30 ust. 3 rozporządzenia OWU, zgodnie z którym kary umowne, nałożone przez NFZ, podlegają sumowaniu, przy czym łączna wysokość nałożonych kar umownych nie może przekraczać 4% kwoty zobowiązania wynikającego z umowy dla okresu rozliczeniowego, którego dotyczyły naruszenia a także w celu monitorowania przekroczenia progów określonych w art. 61u ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Phoca PDF